

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1943

N:o 11—16

- INNEHÅLL:** N:o 11. Förordning angående organisation av polisvården och i samband därmed stående förvaltningsgrenar i landskapet Åland.
N:o 12. Ålands landstings beslut om fastställande av övre gränsen för skjutslegan under åren 1944—1946.
N:o 13. Landskapslag om läroanstalter för hemslöjd i landskapet Åland.
N:o 14. Landskapslag angående ändring av § 13 i landskapslagen om naturskydd i landskapet Åland, utfärdad den 31 december 1924.
N:o 15. Ålands landstings beslut om antagande av tillägg till landskapet Ålands ordinarie inkomst- och utgiftsstat för år 1942.
N:o 16. Ålands landstings beslut angående tillägg till och ändring av ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för landskapet Åland under år 1943.

N:o 11.

Förordning

angående organisation av polisvården och i samband därmed stående förvaltningsgrenar i landskapet Åland.

Given i Helsingfors den 19 mars 1943.

På föredragning av ministern för inrikesärendena stadgas med stöd av 18 § i lagen den 6 maj 1920 om självstyrelse för Åland och 7 § i lagen av samma dag angående sagda lags bringande i verkställighet:

Allmänna stadganden.

1 §.

Om polisvården i landskapet Åland och i samband därmed stående förvaltningsgrenar äga dels statens, dels landskapets myndigheter draga försorg i den ordning och på det sätt här nedan stadgas.

2 §.

Å statens polisförvaltning ankomma de polisuppgifter, som angå statens säkerhet, ävensom polisuppgifterna på de områden, inom vilka republikens lagstiftande organ, jämlikt 9 § i lagen den 6 maj 1920 om självstyrelse för Åland, tillkommer uteslutande rätt till lagstiftning.

3 §.

Å landskapets polisförvaltning ankomma

den allmänna ordningens och säkerhetens upprätthållande, brottslighetens förebyggande samt i allmänhet jämväl övriga polisuppgifter inom landskapet, såvitt de icke enligt 2 § förbehållits statens polisförvaltning eller såvitt polisförvaltningen icke enligt lag eller författningar ankommer å republikens president eller statsrådet.

Polismyndigheterna.

4 §.

Högsta inseendet över polisvården och i samband därmed stående förvaltningsgrenar tillhör:

landshövdingen, som företräder statens polisförvaltning, och

landskapsnämnden, som företräder landskapets polisförvaltning.

5 §.

För polisvårdens handhavande i landskapet äro anställda:

en kronofogde, fem länsmän, i staden Mariehamn en polismästare, så ock erforderligt antal överkonstaplar ävensom äldre och yngre konstaplar vid landskapets lokala polis. Därutöver kunna för landskapet i dess helhet anställas en kriminalöverkonstapel med stationsort i Mariehamn och honom till biträde nödigt antal kriminalkonstaplar.

Polisinspektören i Abo och Björneborgs län äger, förutom sina åligganden med avseende å rikets polisförvaltning, i landskapets polisförvaltning rörande angelägenheter på därom gjord anhållan och inom gränserna för sin allmänna behörighet lämna landskapsnämnden tjänstebitråde.

6 §.

Kronofogden utnämnes efter landskapsnämndens hörande av statsrådet i samma ordning som övriga kronofogdar i riket.

7 §.

Länsmännen utnämnas i den uti riket gällande ordning av landshövdingen i samråd med landskapsnämnden.

Kriminalöverkonstapel och kriminalkonstaplar antagas av landshövdingen efter landskapsnämndens hörande.

Å landshövdingen ankommer att bevilja avsked åt de i denna paragraf nämnda befattningshavare, så ock att från befattningen entlediga länsmän och till kriminalpolisen hörande personal efter landskapsnämndens hörande.

8 §.

Polismästaren utnämnes av landskapsnämnden i samråd med landshövdingen.

Överkonstaplar och konstaplar vid den lokala polisen antagas på framställning av vederbörande länsman eller polismästaren av landskapsnämnden efter landshövdingens hörande.

Å landskapsnämnden ankommer att bevilja avsked åt polismästaren ävensom åt överkonstaplar och konstaplar vid den lokala polisen samt att efter landshövdingens hörande entlediga desamma.

9 §.

Beslut av landshövdingen angående tillsättande av befattningshavare vid polisen, beviljande av tjänstledighet eller avsked åt sådana befattningshavare samt dessas entledigande, så ock angående utseende av vikarier, ådömda disciplinära och andra straff samt uppgifter om förvärvade tjänstemeriter skola av landshövdingen delgivas landskapsnämnden. Motsvarande beslut och uppgifter av nämnden skola likaledes bringas till landshövdingens kännedom.

10 §.

Gör polisman sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten, som ej är av den beskaffenhet, att åtal vid domstol därå bör följa, eller till ohörsamhet, otillbörligt uppträdande mot förman eller underordnad eller ovärdigt och med hans tjänsteplikt oförenligt förhållande i eller utom tjänsten, då må han för sådan förseelse av överordnad myndighet disciplinärt bestraffas.

11 §.

Rätt att i egenskap av överordnad myndighet ådöma polisman disciplinärt straff tillkommer:

landshövdingen, då förseelsen begåtts vid utförande av åliggande, som hänför sig

till statens polisförvaltning;

landskapsnämnden, då förseelsen begåtts vid utförande av åliggande, som hänför sig till landskapets polisförvaltning; samt

den utnämmande myndigheten, där fråga är om polismans förhållande utom tjänsten eller då förseelsen icke berör viss förvaltningsressort.

Dock skall fråga om polismans entledigande och skiljande från befattningen i disciplinär väg handläggas av den utnämmande myndigheten efter den andra myndighetens, landshövdingens eller landskapsnämndens, hörande.

12 §.

Länsmännen, polismästaren i Mariehamn och personalen vid kriminalpolisen i landskapet böra med avseende å kompetens fylla enahanda fordringar, som finnas uppställda för motsvarande befattningar i övriga delar av riket.

Angående kompetensfordringarna för vinnande av anställning såsom överkonstapel eller äldre eller yngre konstapel vid landskapets lokala polis äga jämväl de i riket gällande bestämmelserna motsvarande tillämpning, med undantag likväl av stadgandena om fullgjord värnplikt och erhållen grundlig skyddskårsutbildning.

Å den utnämmande myndigheten ankommer att vid behov medgiva lättnad i kompetensfordringarna för sökande till de i 2 mom. omförmälda befattningarna.

13 §.

Innehavare av polisbefattning i landskapet bör beredas tillfälle att erhålla utbildning i statens polisskola och vid svensk-språkiga länspolisundervisningskurser i riket eller vid polisundervisningskurser på

Åland i den mån sådana genom landskapsnämndens försorg anordnas.

Polismyndigheternas åligganden.

14 §.

Vid handhavande av statens polisförvaltning böra i tillämpliga delar iakttagas i riket gällande lagar och författningar samt instruktioner och reglementen.

15 §.

Med avseende å landskapsnämnden såsom företrädande landskapets polisförvaltning skall, förutom vad i landskapslag kan varda härutinnan föreskrivet, i behöriga delar tillämpas vad beträffande polisvården och i samband därmed stående förvaltningsgrenar är stadgat om länsstyrelses maktbefogenhet och åligganden.

Såsom organ för landskapets polisförvaltning ankommer å landskapsnämnden, utöver vad i 6—11 §§ stadgas, bl. a.:

a) att utfärda instruktioner för polismästaren och landskapets polismanskap, börande vid dessa instruktioners uppgörande landshövdingens yttrande inhämtas;

b) att efter det landshövdingens yttrande inhämtats bestämma antalet av landskapets överkonstaplar samt äldre och yngre konstaplar ävensom dessas avlöning och tjänstgöringsområden;

c) att vid behov antaga extra konstaplar ävensom bevilja tjänstledighet och förordna vikarie åt polismästaren samt åt landskapets överkonstaplar och konstaplar;

d) att i samråd med landshövdingen bestämma om polismanskapets uniformering, beväpning och utrustning;

e) att i samråd med landshövdingen meddela tillstånd till lotterier och penning-

insamlingar inom landskapet, för så vitt sådant icke ankommer å ministeriet för inrikesärendena, samt att övervaka desamma;

f) att biträda landshövdingen vid tillsynen över efterlevnaden av gällande stadganden angående skjutvapen och skjutförnödenheter;

g) att vaka över att författningarna angående eldfarliga och explosiva ämnen efterlevas samt att i samråd med landshövdingen meddela sådant tillstånd till näringsutövning, som i sagda författningar omförmåles;

h) att övervaka efterlevnaden av lagar och författningar, för så vitt denna övervakning ej ankommer å statens myndigheter; samt

i) att jämväl i övrigt handhava de uppgifter, som kunna härflyta av landskapsnämndens befogenheter med avseende å den allmänna ordningens och säkerhetens upprätthållande samt brottslighetens förebyggande inom landskapet.

16 §.

Kronofogden och länsmännen tillhör att fullgöra de åligganden, som enligt de i riket gällande lagar, författningar och vederbörande instruktioner på dem ankomma; och böra de i sin verksamhet jämväl ställa sig de föreskrifter till efter rättelse, vilka landskapsnämnden såsom företrädande landskapets polisförvaltning äger meddela.

17 §.

Polismästaren utövar chefskapet över polisnrättningen i Mariehamns stad. Honom tillkommer därhos att, med i denna förordning nämnda undantag, fullgöra de

åligganden, som enligt de i riket gällande lagar och författningar å polismästare i allmänhet ankomma eller i landskapslag eller för honom utfärdad instruktion påbudits, börande han i sin verksamhet jämväl ställa sig de föreskrifter till efter rättelse, vilka landshövdingen såsom företrädande statens polisförvaltning äger meddela.

18 §.

Vid den lokala polisen anställda överkonstaplar och konstaplar skola utföra vad landskapsnämnden såsom företrädande landskapets polisförvaltning ålägger dem att fullgöra, börande de jämväl ställa sig de föreskrifter till efter rättelse, som de, vilka företräda statens polisförvaltning, envar inom sitt område, meddela. Intill dess landskapsnämnden uppgjort instruktion för landskapets polismanskap, skall beträffande polismanskapet och dess verksamhet i tillämpliga delar iakttagas instruktionerna för poliskonstaplarna i riket.

Kriminalpolisens personal är med avseende å sin tjänstverksamhet ställd under landshövdingens tillsyn.

Särskilda stadganden.

19 §.

Kostnaderna för upprätthållande av Mariehamns polisnrättning utgå enligt en av landskapsnämnden efter stadens hörande fastställd stat och bestridas av landskapet. I de penningutgifter landskapet för sådant ändamål erlägger, är staden skyldig att delta med en tredjedel.

Utöver i 1 mom. nämnda bidrag är staden skyldig att åt polisnrättningen upplåta för dess olika behov ändamålsenliga lokaler jämte värme, lyse, städning och möbler samt att dessutom bestrida kostnaderna

för anhållna personers underhåll ävensom för dessas och polismanskapets läkarvård.

Innan stat för polisnrättningen fastställs, bör landshövdingens yttrande inhämtas.

20 §.

Vid övergång till motsvarande befattning i stad och på landet annorstädes i riket äga befattningshavare vid polisen enligt i riket gällande bestämmelser rätt att i avseende å tilläventyrs ifrågakommande ålderstillägg och pension tillgodoräkna sig den tid, de stått i landskapets tjänst, under förutsättning att kompetensfordringarna för de befattningar de innehaft i landskapet äro jämförliga med dem, som gälla för motsvarande anställning i riket. Enahanda rätt tillkommer de befattningshavare vid stads- och landspolisen, som ur rikets tjänst övergå i landskapets tjänst.

Helsingfors den 19 mars 1943.

Republikens President

RISTO RYTI.

Minister för inrikesärendena **Leo Ehrnrooth.**

21 §.

Vad landskapet erlagt i ordinarie utgift för polisväsendet bör tagas under omprövning vid fastställande av det bidrag, som enligt bestämmelserna i 26 § av lagen om självstyrelse för Åland kan beviljas landskapet.

22 §.

Uppstår meningsskiljaktighet därom, huruvida något ärende ankommer å statens eller landskapets polisförvaltning, avgöres densamma på sätt i 35 § av lagen om självstyrelse för Åland är stadgat.

23 §.

Denna förordning gäller tillsvidare och intill dess annorlunda stadgas. Genom densamma upphävas förordningen den 27 maj 1932 angående organisation av polisvården och i samband därmed stående förvaltningsgrenar i landskapet Åland, så ock övriga mot denna förordning stridande stadganden.

N:o 12.

Ålands landstings beslut

om fastställande av övre gränsen för skjutslegan under åren 1944—1946.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat, att övre gränsen för skjutslegan skall under skjutsningsperioden 1944—1946, med iakttagande beträffande denna lega i övrigt av bestämmelserna i 18 § av landskapslagen den 30 september 1924 angående skjutsväsendet i landskapet Åland, utgöra per kilometer:

Skjutsens art	På dagen, kl. 6—21.	Nattetid, kl. 21—6.
Hästskjuts	4:—	5:—
Båtsskjuts	4:50	5:50
Automobilskjuts	5:—	6:—
Motorbåtsskjuts	5:—	6:—

Mariehamn den 18 februari 1943.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg.

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 13.

Landskapslag

om läroanstalter för hemslöjd i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 2 april 1943.

Utfärdad i Mariehamn den 30 april 1943.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

LANDSKAPSLAG

om läroanstalter för hemslöjd i landskapet Åland.

I KAP.

Ändamål och organisation.

1 §.

Med läroanstalter för hemslöjd avses i denna landskapslag fasta och ambulatoris-

ka hemslöjdsskolor i landskapet Åland.

2 §.

Läroanstalter för hemslöjd kunna ägas antingen av landskapet eller ock av enskilda eller sammanslutningar.

Privata läroanstalter för hemslöjd, för vilkas inrättande landskapsunderstöd beviljats eller vilka erhålla understöd ur landskapsmedel, stå under inseende av landskapsnämnden.

3 §.

Landskapet kan inrätta läroanstalter för hemslöjd och vidtaga anstalter av privat natur. Åt enskilda och sammanslutningar kan beviljas landskapsunderstöd för inrättande av nya anstalter i den mån detta av behovet påkallas och medel härtill i landskapets utgiftsstat anvisats.

4 §.

Fast hemslöjdsskola har till ändamål att utbilda arbetare på erforderliga arbetsområden inom hemslöjden, så ock att befrämja skickligheten i manlig och kvinnlig slöjd i allmänhet samt uppliva hemslöjdsverksamheten och intresset för slöjd.

5 §.

Vid fast hemslöjdsskola för manliga elever skall finnas en avdelning för trä- och en för metallarbeten eller endera av dem.

Vid fast hemslöjdsskola för kvinnliga elever skall finnas en vävnads- och en sömnadsavdelning eller endera av dem.

Efter behov må med landskapsnämndens begivande och inom gränserna för landskapets utgiftsstat vid fast hemslöjdsskola inrättas, förutom eller i stället för nämnda avdelningar, jämväl avdelningar, berörande andra särskilda områden av hemslöjd.

6 §.

Fast hemslöjdsskola kan ägas av landskapet, kommun, hemslöjdsförening eller annan därmed jämförlig sammanslutning eller av enskild person.

Landskapsnämnden äger att, med beaktande av undervisningsbehovet, inom gränserna för utgiftsstaten besluta om inrättande av nya skolor.

7 §.

Fast hemslöjdsskolas lärokurs kan vara

ettårig eller tvåårig på vardera avdelningen; och varar läroåret å varje avdelning, efter därom av landskapsnämnden fattat särskilt beslut, nio eller sju månader. Å landskapsnämnden ankommer att på förslag av skolans direktion bestämma tiden för läroårets vid skolan vidtagande och avslutning samt i vissa fall medgiva avvikelser med avseende å läroårets längd.

I skolan samt jämväl utom densamma på den åländska landsbygden kunna dessutom i mån av behov och möjlighet anordnas kortvariga hemslöjdskurser och praktiskt arbete enligt program, som på skoldirektionens förslag fastställas av landskapsnämnden.

8 §.

Ambulatorisk hemslöjdsskola har till ändamål att befrämja slöjdskickligheten och hemslöjd-verksamheten i allmänhet samt att väcka intresse för slöjd.

De ambulatoriska hemslöjdsskolorna ha va en eller två avdelningar, för manliga eller kvinnliga elever.

Å landskapsnämnden ankommer att i mån av behov närmare bestämma, i vilka slag av arbete och på vilka avdelningar undervisning i skolan skall meddelas.

9 §.

Ambulatorisk hemslöjdsskola kan ägas av kommun, hemslöjdsförening eller annan därmed jämförlig sammanslutning.

10 §.

Verksamhetsperioden vid ambulatorisk hemslöjdsskola varar sju månader om året på varje skolort. Beroende på de lokala förhållandena och med landskapsnämndens begivande må skolåret dock kunna uppdelas i verksamhetsperioder av olika längd,

likväl sammanlagt minst sju månader. Å landskapsnämnden ankommer att på förslag av skolans direktion bestämma tiden för varje verksamhetsperiods vid skolan vidtagande och avslutning.

I skolan må därutöver i mån av behov och tillfälle hållas kortvariga kurser i hemslöjd samt anordnas praktiska arbeten enligt program, som fastställas av landskapsnämnden på förslag av skolans direktion.

II KAP.

Understöd.

11 §.

De i landskapet verkande privata fasta och ambulatoriska hemslöjdsskolorna samt nyinrättade sådana tilldelas, försåvitt de uppfylla för dem fastställda villkor, årligt landskapsunderstöd till lärares samt extra lärares och befattningshavares avlönande, ålders- och familjetillägg, årligt bidrag till försäkringsavgifter för lärare i privat pensions- eller försäkringsanstalt samt för de årliga underhållskostnader, som icke hänföra sig till avlöningar, enligt de grunder, som i sådant avseende nu äro eller framtiden varda fastställda för motsvarande läroanstalter i riket.

12 §.

Ur anslag, som i landskapets utgiftsstat reserverats för bestridande av de årliga underhållskostnader, som icke hänföra sig till avlöningen, äger landskapsnämnden ått enligt de i 11 § omnämnda grunder bevilja landskapsbidrag till lokalhyra, kostnader för värme, lyse och städning, anskaffning och underhåll av undervisningsmateriel, arbetsredskap, maskiner och inventarier, annons-, post- och telefonavgifter, kanslitill-

behör, tryckningskostnader och olycksfallsförsäkring.

13 §.

Privat läroanstalt för hemslöjd erhåller landskapsunderstöd på följande villkor:

1) att läroanstalten befunnits vara av det allmänna behovet inom landskapet påkallad;

2) att läroanstalten har tillfredsställande lokaler ävensom nödig undervisnings- och arbetsmateriel;

3) att vid läroanstalten följes godkänd undervisnings- och arbetsplan och att densamma har av landskapsnämnden fastställd arbetstid samt minst så många elever, som i 44 och 45 §§ stadgas;

4) att läroanstaltens lärare äga sådan kompetens, som är föreskriven i kap. IV av denna landskapslag;

5) att läroanstaltens ordinarie lärare äro skyldiga att tjänstgöra vid läroanstalten året om, med undantag av den för dem i de olika läroanstalterna stadgade semesterledigheten;

6) att läroanstaltens egendom förvaltas på ett sakenligt och sorgfälligt sätt;

7) att över undervisningsmateriel, som med landskapsunderstöd anskaffats ävensom över annan lösegendom föres noggrann förteckning och att sagda egendom, då läroanstalten upphör, tillfaller landskapet; samt

8) att i understöd erhållna medel användas för de ändamål, till vilka de blivit beviljade, och att tilläventyrs odisponerade understödsbelopp återbäras till landskapet.

14 §.

Elevunderstöd beviljas av landskapsnämnden ur det i landskapets inkomst-

utgiftsstat för ändamålet upptagna anslaget efter prövning.

III KAP.

Undervisning.

15 §.

I fast hemslöjdsskola meddelas på varje avdelning skilt undervisning i fackarbeten, fackkunskaper och yrkestekning samt gemensamt i yrkesräkning, bokföring och hemslöjdsaffärlära.

Detaljerat undervisningsprogram fastställs av landskapsnämnden på förslag av skolans direktion.

16 §.

I ambulatorisk hemslöjdsskola meddelas undervisning i fackarbeten, fackkunskaper och yrkestekning samt i mån av behov i aritmetik och skrivning.

Detaljerad undervisningsplan fastställs av landskapsnämnden på förslag av direktionen för den organisation, vilken skolan tillhör.

IV. KAP.

Föreståndare och lärare.

17 §.

Vid fast hemslöjdsskola anställas på grund av antalet avdelningar vid skolan och inom utgiftsstatens gränser enligt landskapsnämndens prövning en eller flera ordinarie facklärare ävensom extra lärare med landskapsnämndens begivande i mån av behov.

Landskapsnämnden äger att efter direktionens hörande förordna någon bland de ordinarie lärarna till föreståndare. Finnes vid skolan endast en ordinarie lärare, skall han tillika vara skolans föreståndare.

18 §.

Vid ambulatorisk hemslöjdsskola med en

avdelning anställs en ordinarie facklärare, som tillika är föreståndare. Vid ambulatorisk hemslöjdsskola med två avdelningar anställas två ordinarie facklärare, av vilka den ene av landskapsnämnden förordnas till föreståndare.

19 §.

Såsom kompetensvillkor för ordinarie facklärarbefattning vid fast hemslöjdsskola fordras, att sökanden avslutat lärokurs vid hemslöjdsinstitut, eller äger motsvarande kompetens, samt därefter under minst ett läroår bestritt hemslöjdlärbefattning.

I avseende å kompetensvillkor för lärarbefattning vid ambulatorisk hemslöjdsskola fordras, att sökanden avslutat lärokurs vid hemslöjdsinstitut, eller äger motsvarande kompetens.

20 §.

Såsom kompetenta för sina befattningar och på grund därav berättigade att erhålla stadgad avlöning oavkortad skola anses de tidigare förordnade facklärare, vilka vid denna landskapslags ikraftträdande med framgång verkat på hemslöjdsundervisnings område under minst två år och för erhållande av sina befattningar genomgått fullständig lärokurs vid läroanstalt för slöjdlärare i hem- eller utlandet eller ock i praktiken ådagalagt, att de annorledes på grund av erfarenhet förvärvat stadgad kompetens. För lärare, som icke uppfylla dessa kompetensvillkor, minskas avlöningen med tio procent.

21 §.

Ordinarie lärarbefattning vid fast och ambulatorisk hemslöjdsskola ansås av skolans direktion ledig att ansökas inom tret-

tio dagar, och böra ansökningshandlingarna jämte tjänsteförslaget av direktionen insändas till landskapsnämnden, som till befattningen förordnar den lämpligaste bland de på förslag uppförda sökandena till en början på två provår, varefter denne, om han befinner sig för befattningen lämplig, av landskapsnämnden förordnas till ordinarie innehavare av befattningen.

Har sökanden tidigare ordinariter bestritt motsvarande befattning kan han efter landskapsnämndens prövning utan provtjänstgöring till befattningen ordinariter förordnas.

Extra lärare vid fast hemslöjdsskola antages av landskapsnämnden på framställning av skolans direktion.

22 §.

Ordinarie lärare vid landskapet tillhörig och privat fast samt ambulatorisk hemslöjdsskola ävensom extra lärare äga uppbära den avlöning, som är eller framdeles varder bestämd för motsvarande befattningshavare vid hemslöjdsskolor med lika långt undervisningsår i det övriga riket.

I övrigt gäller beträffande de rättigheter och skyldigheter, som tillkomma ordinarie lärare vid landskapet tillhörig fast hemslöjdsskola, vad om landskapets tjänstemän och befattningshavare tillkommande rättigheter och skyldigheter är särskilt stadgat.

23 §.

Ordinarie lärare vid privata läroanstalter för hemslöjd tillkommer ur de till landskapsunderstöd beviljade medlen ålders- och familjetillägg enligt samma grunder, som äro stadgade beträffande landskapets tjänster och befattningar.

24 §.

Under tiden mellan fast hemslöjdsskolas läroår och ambulatorisk hemslöjdsskolas verksamhetsperioder äro lärarna skyldiga att enligt landskapsnämndens föreskrifter utöva instruktions- och kursverksamhet inom hemslöjdens område eller utföra andra uppdrag för hemslöjdens befrämjande.

25 §.

Ordinarie lärare vid fast hemslöjdsskola åtnjuta semesterledighet under två månader om året, julferien däri inberäknad, samt vid ambulatorisk hemslöjdsskola under högst tre månader om året inberäknat julferien.

26 §.

Indragas landskapsunderstöden för privat fast samt ambulatorisk hemslöjdsskola, anses lärarna hava avgått från sina befattningar.

27 §.

Har privat läroanstalt för hemslöjd försäkrat sina lärare i enskild pensions- och försäkringsanstalt för erhållande av pension samt begravningshjälp och deltagar i erläggandet av lärarnas årliga försäkringsavgifter, tilldelas läroanstalten för ändamålet ur landskapsmedel i årligt bidrag enligt de grunder, som i sådant avseende för motsvarande läroanstalt utbetalas i riket.

Å landskapsnämnden ankommer att godkänna den pensions- och försäkringsanstalt, där sådan försäkring upptages.

28 §.

Ordinarie lärare vid landskapet tillhörig fast hemslöjdsskola kan, på därom av landskapsnämnden hos statsrådet gjord framställning, bliva delaktig i civilstatens änke- och pupillkassa.

29 §.

För av landskapsnämnden godkända resor i tjänsteärenden tillkommer ordinarie lärare vid fast hemslöjdsskola ersättning enligt de grunder, som äro gällande för landskapets tjänstemän och befattningshavare.

30 §.

Lärare vid fast hemslöjdsskola äro underkastade landskapsnämndens disciplinära befogenhet.

V KAP.

Elever.

31 §.

Elev intages till fast hemslöjdsskola av skolans direktion på förslag av föreståndaren.

32 §.

För vinnande av inträde såsom elev i fast hemslöjdsskola fordras av sökande:

- att vara välfräjdad;
- att hava fyllt minst sexton år;
- att vara frisk och ej lida av smittsam sjukdom;
- att hava genomgått högre folkskola samt att hava erhållit förmyndares eller målsmans samtycke, om sökanden är omyndig.

Anmälan om inträde skall vara av sökanden egenhändigt skriven och ställas till skolans direktion samt åtföljas av prästbevis, läkarintyg över frihet från smittsam sjukdom samt betyg över genomgången högre folkskola.

Med avseende å fordringarna för inträdessökande till kortvariga hemslöjdskurser gäller i tillämpliga delar vad ovan i 1 mom. är sagt.

33 §.

För att vinna inträde såsom ordinarie elev vid ambulatorisk hemslöjdsskola bör sökanden hava fyllt sexton år samt förete intyg däröver, att han genomgått högre folkskola och äger förmyndarens samtycke, om han är omyndig.

I undantagsfall må i skola enligt direktionens prövning såsom elever intagas i förhållande till sin ålder utvecklade sökande, som fyllt fjorton år, så ock sökande, som ej genomgått folkskola, därest de prövas kunna följa med undervisningen.

Förutom ordinarie elever må i ambulatorisk hemslöjdsskola, därest utrymmet sådant medgiver, såsom extra elever intagas under i föregående moment nämnda förutsättningar, jämväl personer, vilka önska erhålla undervisning i något särskilt slag av arbete.

34 §.

Elev vid fast och ambulatorisk hemslöjdsskola bör vid inträde i skolan erlägga elevavgift, vars belopp fastställles av landskapsnämnden på framställning av skolornas direktioner.

Elev vid ovannämnda hemslöjdsskolor underlyder skolornas ordningsstadgar.

35 §.

Elev, som genomgått fullständig lärokurs vid någon avdelning i fast hemslöjdsskola eller lärokurs vid ambulatorisk hemslöjdsskola, erhåller vid kursens avslutande avgångsbetyg enligt av landskapsnämnden fastställt formulär.

Extra elev och den, som deltagit i kortvariga hemslöjdskurser, erhåller betyg enligt av landskapsnämnden fastställt formulär.

VI KAP.

Direktion.

36 §.

Fast hemslöjdsskolas verksamhet övervakas närmast av en direktion, till vilken skolans ägare eller, om densamma äges av landskapet, landskapsnämnden utser för tre år i sänder en ordinarie medlem samt en ersättare och en i landskapet för kvinnlig eller manlig hemslöjd verkanöe organisation på anmodan av landskapsnämnden likaledes för tre år i sänder en ordinarie medlem och en ersättare. Såsom tredje medlem i direktionen ingår skolans föreståndare.

37 §.

Ambulatorisk hemslöjdsskolas verksamhet övervakas av direktionen för den organisation, vilken skolan tillhör. Det lokala övervakningsorganet utgöres av en styrelse, till vilken skolans ägare utser två ordinarie medlemmar och två ersättare för ett år i sänder. Såsom tredje medlem i styrelsen ingår skolans föreståndare.

VII KAP.

Särskilda bestämmelser.

38 §.

Direktionen för hemslöjdsläroanstalt bör till landskapsnämnden å tid, som denna äger bestämma, insända läroanstaltens förslag till inkomst- och utgiftsstat för följande år. Läroanstalt tillkommande landskapsunderstöd fastställles inom gränserna för landskapets inkomst- och utgiftsstat av landskapsnämnden, vilken på rekvisition utanordnar detta till läroanstaltens direktion i sådana rater, som av läroanstaltens utgifter förutsätts.

39 §.

För landskapet tillhörig fast hemslöjdsskola redovisas hos landskapsnämnden.

För privat fast hemslöjdsskola beviljat landskapsunderstöd utanordnas till skolans direktion samt för ambulatorisk hemslöjdsskola till direktionen för den organisation, vilken skolan tillhör; och äro nämnda direktioner ansvariga för, att landskapsunderstöden användas till för skolorna bestämda ändamål. Över understödens användning böra direktionerna avgiva redovisning till landskapsnämnden.

Utvisar avgiven redovisning över landskapsunderstödens användning behållning, böra understödens inbesparade belopp inlevereras till landskapsnämnden.

40 §.

Hemslöjdsläroanstalt skall i enlighet med av landskapsnämnden meddelade anvisningar föra bok över användningen av landskapsunderstödet och över läroanstaltens övriga inkomster och utgifter samt årligen före utgången av februari månad till landskapsnämnden insända utdrag ur bokslutet, utvisande jämväl landskapsunderstödet användning för de särskilda ändamålen, så ock förteckning över den undervisningsmateriel och de övriga inventarier, som under redovisningsåret med landskapsunderstöd anskaffats.

41 §.

Elevavgifterna och övriga inkomster vid privat fast samt ambulatorisk hemslöjdsskola användas till sådana utgifter, för vilkas bestridande landskapsunderstöd icke beviljats eller landskapsunderstödet icke förslår.

42 §.

Över undervisningsmateriel, arbetsredskap och -maskiner ävensom den övriga egendom, som till privat fast hemslöjdsskola och ambulatorisk hemslöjdsskola med landskapsmedel anskaffats, skall föras noggrann förteckning. Sålunda anskaffad egendom tillfaller vid nämnda skolors indragning landskapet utan vederlag.

43 §.

Befinnes landskapsunderstöd åtnjutande privat läroanstalt för hemslöjd i anseende till dess ringa elevantal eller av annan orsak icke uppfylla sitt ändamål, äger landskapsnämnden besluta om landskapsunderstödet indragning och i vilken ordning indragningen bör ske.

Om indragning av landskapet tillhörig läroanstalt för hemslöjd fattas beslut jämväl av landskapsnämnden.

44 §.

Elevantalet vid fast hemslöjdsskola för män skall utgöra minst tio och för kvinnor minst tolv.

Har antalet elever vid nämnd läroanstalt tre år å rad å avdelning och årsklass i medeltal understigit: vid träarbetsskola sju, vid metallarbetsskola fem och vid vävnads- eller sömnadsskola åtta, eller uppfyller icke skolan eljest sitt ändamål, avgöre landskapsnämnden, huruvida skolan eller, om den är av privat natur, densamma tilldelat landskapsunderstöd skall indragas.

Mariehamn den 3 december 1942.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg.

vicetalman.

45 §.

Antalet elever vid ambulatorisk hemslöjdsskola skall utgöra minst åtta.

Har elevantalet i ambulatorisk hemslöjdsskola tre år å rad å avdelning och årskurs i medeltal understigit: i träarbetsskola sju, i metallarbetsskola fem och i vävnads- eller sömnadsskola sju, eller uppfyller icke skolan eljest sitt ändamål, avgöre landskapsnämnden huruvida skolan beviljat landskapsunderstöd skall indragas.

46 §.

Ambulatorisk hemslöjdsskola kan av kommun, lantmannasällskap och andra för hemslöjd intresserade sammanslutningar hos direktionen för den organisation, vilken skolan tillhör, rekvireras minst tre månader före den tid de önska få skolan till sin ort; och är rekvirent skyldig att draga försorg därom, att skolan innehåller erforderliga arbetsrum samt skolans lärare jämte deras familjer bostäder.

47 §.

För såväl fast som ambulatorisk hemslöjdsskola skall av vederbörande direktions uppgöras förslag till reglemente, som skall insändas till landskapsnämndens fastställelse. Dylikt reglemente skall innehålla närmare bestämmelser om läroanstaltens undervisningsprogram samt om direktionens, styrelses och lärarnas åligganden.

48 §.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 14.

Landskapslag

om ändring av § 13 i landskapslagen om naturskydd i landskapet Åland,
utfärdad den 31 december 1924.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 2 april 1943.

Utfärdad i Mariehamn den 30 april 1943.

I enlighet med Ålands landstings beslut skall § 13 i landskapslagen den 31 december 1924 om naturskydd i landskapet Åland erhålla följande ändrade lydelse:

§ 13.

Med undantag av de i landskapslagen om jakt samt de nedan i mom. 3 nämnda arterna äro alla fåglar jämte bon och ägg av dem ständigt fridlysta.

Enahanda skydd tillkommer jämväl fladdermus och igelkott.

Följande fågelarter äro icke fridlysta:

kråka, skata, nötskrika, duvhök, sparvhök, berguv, trutar och måsar.

För fredande av park och gård ävensom av trädgårds- och bärodling vare tillåtet att inom desamma eller i deras omedelbara närhet döda kaja, trast, gråsparv, spillkråka, tamduva samt igelkott.

För vetenskapligt ändamål, så ock om något fridlyst djurslag å viss ort överhövan förökats eller eljest visar sig skadligt, må landskapsnämnden, efter naturskyddsinspektörens hörande, medgiva undantag från här stadgade fridlysning.

Mariehamn den 3 december 1942.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg.

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 15.

Ålands landstings beslut

om antagande av tillägg till landskapet Ålands ordinarie inkomst och utgiftsstat för år 1942.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat antaga nedanstående

Tillägg

till landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat för 1942.

Kap.	Mom.		
A. INKOMST.			
Egentliga inkomster.			
Fjärde avdelningen.			
I.	2.	Lån	15,475:—
			Summa inkomster Mk. 15,475:—
B. UTGIFT.			
Egentliga utgifter.			
Fjärde huvudtiteln.			
HÄLSO- OCH SJUKVARDEN.			
Övrig hälso- och sjukvård.			
IV.	7.	Understöd åt Ålands Barnbördshus	10,000:—
	9.	Kostnader för 3 friplatser å Grelsby sjukhus	5,475:—
			Summa utgifter Mk. 15,475:—

Marichamn den 24 februari 1943.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg.

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 16.

Ålands landstings beslut

angående tillägg till och ändring av ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för
landskapet Åland under år 1943.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting fattat
nedanstående beslut angående

Tillägg

till och ändring av ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för landskapet Åland
under år 1943.

Kap.	Mom.		
		A. INKOMST.	
		Egentliga inkomster.	
		Tredje avdelningen.	
I.		INKOMSTER AV BLANDAD NATUR.	
	10.	Vederlag för naturaförmåner	8,400:—
		Fjärde avdelningen.	
I.	2.	Lån	289,200:—
	3.	Gottskrives anslaget 10 Ht. I: 14	987,600:—
		Summa inkomster Mk.	1,285,200:—
		B. UTGIFT.	
		Egentliga utgifter.	
		Första huvudtiteln.	
		LANDSTINGET.	
I.	5.	1 kanslist och renskrivarska, grundlön (19,500:— 29,400:—)	9,900:—
		Andra huvudtiteln.	
		LANDSKAPSSTYRELSEN.	
I.	1.	Avlöningar:	
		1 lantråd, grundlön (72,000:— 123,900:—)	51,900:—

Kap.	Mom.		
		1 sekreterare, grundlön (63,000:— 85,500:—)	22,500:—
		1 kamrerare, grundlön (48,000:— 69,300:—)	21,300:—
		1 forstmästare, grundlön (52,500:— 73,200:—)	20,700:—
		1 agronom, grundlön (52,500:— 73,200:—)	20,700:—
		1 arkeolog, grundlön (52,500:— 69,300:—)	16,800:—
		1 registrator o. arkivarie, grund- lön (25,500:— 37,200:—) ..	11,700:—
		1 kassör, grundlön (19,500:— 29,400:—)	9,900:—
		1 kanslist, grundlön (19,500:— 29,400:—)	9,900:—
		1 renskrivarska, grundlön (16,800:— 27,600:—)	10,800:—
		1 bokförare, grundlön (16,800:— 27,600:—)	10,800:—
		1 vaktmästare, grundlön (18,000:— 29,400:—)	11,400:—
			218,400:—
Tredje huvudtiteln.			
POLISVÅRDEN.			
I.		Polisinrättningen i Mariehamn	
	1.	Avlöningar:	
		1 polismästare, grundlön (39,000:— 58,800:—)	19,800:—
		1 överkonstapel, grundlön (27,000:— 39,300:—)	12,300:—
		2 äldre konstaplar, grundlön à (24,000:— 35,100:—) 11,100:- (48,000:— 70,200:—)	22,200:—
		4 yngre konstaplar, grundlön à (22,500:— 33,000:—) 10,500:- (90,000:— 132,000:—)	42,000:—

Kap.	Mom.			
		Beklädnadshjälp, 2 st. à 1,500:—	3,000:—	99,300:—
	2.	Avlöning av 4 extra konstaplar året om à (21,000:— 31,200) 10,200:— (84,000:— 124,800:—)		40,800:—
II.		P o l i s v ä s e n d e t p å l a n d e t.		
	1.	Avlöningar:		
		6 äldre poliskonstaplar, grundlön à (18,000:— 27,600:—) 9,600:— (108,000:— 165,600:—)	57,600:—	
		10 yngre poliskonstaplar, grundlön à (16,800:— 26,100:—) 9,300:— (168,000:— 261,000:—)	93,000:—	150,600:—
		Fjärde huvudtiteln.		
		H Ä L S O - O C H S J U K V A R D E N.		
I.		L ä k a r e.		
	3.	1 distriktsläkare, grundlön (57,000:— 73,200:—) ..		16,200:—
II.		Å l a n d s a l l m ä n n a s j u k h u s.		
	1.	Avlöningar:		
		1 läkare, grundlön (48,000:— 65,700:—)	17,700:—	
		1 predikant, arvode	900:—	
		1 ekonom, grundlön (13,500:— 24,600:—)	11,100:—	
		1 översköterska, grundlön (18,000:— 31,200:—)	13,200:—	
		5 sköterskor, grundlön à (16,800:— 29,400:—) 12,600:— (84,000:— 147,000:—)	63,000:—	
		1 kosthållsföreståndarinna, grund- lön (13,500:— 21,900:—) ..	8,400:—	
		1 vaktmästare och maskinskötare, grundlön (egen kost) (15,600:— 27,600:—)	12,000:—	126,300:—

Kap. III.	Mom.	Kumlings sjukstuga.		
	1.	Avlöningar:		
		1 sköterska, grundlön (16,800:—		
		29,400:—)	12,600:—	12,600:—
IV.	7.	Övrig hälso- och sjukvård.		
		Understöd åt Ålands barnbördshus		20,000:—
Femte huvudtiteln.				
UNDERVISNINGSVÄSENDET.				
I.		Ålands lyceum.		
	1.	Avlöningar:		
		6 äldre lektorer, grundlön à		
		(48,000:— 69,300:—) 21,300:-		
		(288,000:— 415,800:—)	127,800:—	
		1 äldre lektor, grundlön (43,500:—		
		65,700:—)	22,200:—	
		1 yngre lektor, grundlön (43,500:-		
		62,100:—)	18,600:—	
		1 yngre lektor, grundlön (39,000:-		
		58,800:—)	19,800:—	
		1 gymnastiklärarinna, grundlön		
		(30,000:— 49,500:—)	19,500:—	
		1 gymnastiklärare, grundlön		
		(30,000:— 49,500:—)	19,500:—	
		1 teckningslärare, grundlön		
		(25,500:— 39,300:—)	13,800:—	
		1 vaktmästare, grundlön		
		(18,000:— 29,400:—)	11,400:—	
		1 eldare-gårdskarl, grundlön		
		(18,000:— 29,400:—)	11,400:—	264,000:—
II.		Folkskolväsendet.		
	1.	Folkskolinspektorn, grundlön (48,000:—	73,200:—)	25,200:—

Kap. III.	Mom. 1.	Mariehamns högre navigationskola.	
		Avlöningar:	
		1 föreståndare, grundlön (39,000:— 69,300:—)	30,300:—
		1 lektor i maskinteknik, grundlön (52,500:— 73,200:—)	20,700:—
		1 lektor, grundlön (52,500:— 73,200:—)	20,700:—
		1 förste lärare, grundlön (33,000:— 58,800:—)	25,800:—
		1 andre lärare, grundlön (30,000:— 52,500:—)	22,500:—
		1 vaktmästare, grundlön (18,000:— 29,400:—)	11,400:—
			131,400:—
IV.	1.	Ålands lantmannaskola.	
		Avlöningar:	
		Föreståndare, grundlön (36,000:— 55,500:—)	19,500:—
		Andre lärare, grundlön (36,000:— 55,500:—)	19,500:—
			39,000:—
		Sjätte huvudtiteln.	
		NÄRINGARNAS FRÄMJANDE.	
I.		Konsulentverksamheten.	
	1.	Skogsvårdsinstruktören, grundlön (24,000:— 37,200:—)	13,200:—
	2.	Fiskeriinstruktören, grundlön (24,000:— 37,200:—)	13,200:—
	3.	Trädgårdsinstruktören, grundlön (19,500:— 31,200:—)	11,700:—
	4.	Jordbruksinstruktören, grundlön (33,000:— 49,500:—)	16,500:—
	5.	Byggnadsinstruktören, arvode (24,000:— 41,700:—)	17,700:—
		Sjunde huvudtiteln.	
		KOMMUNIKATIONERNA.	
I.		Väghållningen.	
	5.	Vägbyggmästare, grundlön (28,500:— 49,500:—) ..	21,000:—
	6.	Vägmästare, arvode (30,000:— 46,800:—)	16,800:—

Kap.	Mom.		
		Nionde huvudtiteln.	
		ANSLAG FÖR AV LANDSKAPET DISPONERAD STATSEGENDOM.	
I.		Jordegendomarna.	
	1.	Avlöningar:	
		1 skogvaktare och arbetsledare, grundlön (18,000:— 29,400:—)	11,400:—
		Tionde huvudtiteln.	
I.		DIVERSE ANSLAG.	
	17.	Ersättning för uppgörande av kortregister över land- skapets mantalsskrivna befolkning	10,000:—
		Summa utgifter Mk.	1,285,200:—

Mariehamn den 26 februari 1943.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg.

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.